

กฎหมายลักษณะมรดก

กฎหมายลักษณะ มรดก

1. ข้อความเบื้องต้น

2. ความหมายของ
มรดก

3. เวลาที่มรดกตก
ทอดแก่ทายาท

4. ผู้มีสิทธิได้รับ
มรดก

5. การรับมรดกของ
พระภิกษุ

6. การเสียสิทธิในการ
รับมรดก

7. พันัยกรรม

8. มรดกที่ไม่มีผู้รับ

การบังคับใช้กฎหมายมรดกก็เช่นเดียวกับกฎหมายครอบครัวที่ได้มีการผ่อนปรนไม่นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 มรดกไปใช้ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล สำหรับคดีมีลักษณะครบ 3 ประการ

1. คดีนั้นเป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับมรดก
2. คู่กรณีทุกฝ่ายต้องนับถือศาสนาอิสลาม
3. คดีนั้น ต้องเกิดในจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล คดีดังกล่าวข้างต้นจะต้องกฎหมายอิสลามว่าด้วยมรดกมาใช้แทนประมวล กฎหมาย แพ่ง และพาณิชย์ บรรพ 6 เสมอ

กฎหมายลักษณะมรดก

2.ความหมายของ มรดก

มรดก หรือ กองมรดก ของผู้ตาย หมายถึง ทรัพย์สินของผู้ตายรวมถึงสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบต่างๆ ของผู้ตายที่มีอยู่ขณะตาย เว้นแต่ทรัพย์สิน สิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบนั้นเป็นเรื่องเฉพาะตัวโดยแท้ของผู้ตาย เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ เงินฝาก สิทธิของผู้ซื้อที่จะได้รับทรัพย์สินที่ซื้อ หน้าที่ของผู้กู้ที่จะต้องชำระหนี้เงินกู้ให้แก่ผู้ให้กู้ ความรับผิดชอบของผู้ทำละเมิดที่จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกทำละเมิด เป็นต้น

ส่วนทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่มีลักษณะ เป็นการเฉพาะตัว โดยแท้ของผู้ตาย ย่อมไม่เป็นมรดกเช่น สิทธิอาศัย สิทธิเก็บกิน สิทธิของผู้เช่าตามสัญญาเช่าทรัพย์สิน หน้าที่ของลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงาน และหน้าที่ที่ต้องทำเองเฉพาะตัว เช่น คำเป็นนักร้องชื่อดัง แดงจึงจ้างคำให้ร้องเพลงในงานวันเกิดของตน ก่อนถึงงานวันเกิดของแดงปรากฏว่าคำได้ถึงแก่ความตายเสียก่อน

ดังนี้ แดง จะไปบังคับทายาทซึ่งอาจเป็นบุตรของคำให้ร้องเพลงแทนบิดาไม่ได้ เพราะถือว่าการร้องเพลงเป็นการเฉพาะตัวของคำเองที่จะต้องใช้ความสามารถในการร้องของตน ซึ่งจะให้คนอื่นมาทำหน้าที่แทนไม่ได้

ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นภายหลังเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ย่อมไม่เป็นมรดกเช่น ดอกผลของทรัพย์สินที่เกิดขึ้นหลังจากเจ้ามรดกถึงแก่ความตายไปแล้ว บำเหน็จตกทอด หรือเงินบริษัทประกันชีวิตจ่ายให้แก่ทายาทเมื่อเจ้ามรดก ถึงแก่ความตาย เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ทายาทไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าทรัพย์ มรดกที่ตนได้รับมา เช่น คำ ซึ่งเป็นเจ้ามรดกมีเงินอยู่ขณะถึงแก่ความตาย 1 ล้านบาท แต่มีหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินอยู่ 2 ล้านบาท ดังนี้ ทายาทจะต้องรับมรดกไปทั้งเงินจำนวน 1 ล้านบาท และหนี้ในการชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน 2 ล้านบาทแต่ทายาทมีหนี้ที่ชำระหนี้ไม่เกินไปกว่าทรัพย์มรดกที่ตนได้รับ คือ ชำระหนี้เงินกู้เพียง 1 ล้านบาท ส่วนอีก 1 ล้านบาททายาทไม่จำเป็นต้องชำระก็ได้

กฎหมายลักษณะมรดก

3.เวลาที่มรดกตกทอดแก่ทายาท

มรดกนั้นจะตกทอดไปยังทายาททันทีเมื่อ
เจ้ามรดกตาย ซึ่งการตายของเจ้ามรดกอาจเป็น
การตายโดยธรรมชาติหรือเป็นการตายโดยผล
ของกฎหมาย

(การสาบสูญ) ก็ได้ อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า เจ้า
มรดก ต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น นิติบุคคล
ไม่สามารถเป็นเจ้ามรดกได้

เมื่อเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย มรดกจะตกทอดไปยังทายาทที่มีชีวิตอยู่ ขณะที่เจ้ามรดกตาย หากทายาทตายก่อนหรือพร้อมกับเจ้ามรดก ทายาทคนดังกล่าวไม่มีสิทธิรับมรดกซึ่งทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดก แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

(1) ทายาทโดยธรรม

(2) ผู้รับพินัยกรรม

4.1 ทายาทโดยธรรม

ทายาทโดยธรรม หมายถึง ทายาทที่มีสิทธิในการรับมรดกตามกฎหมาย อันได้แก่ **(1) ญาติ** และ **(2) คู่สมรสของผู้ตาย** ทั้งนี้ บุคคลธรรมดาเท่านั้นที่จะเป็นทายาทโดยธรรมได้ นิติบุคคลไม่อาจเป็นทายาทโดยธรรมได้ซึ่งต่างจากผู้รับพินัยกรรมที่อาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้

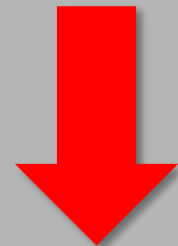
4.1.1 ทายาทโดยธรรมประเภทญาติ

นั้นส่วนของญาตินั้นกฎหมายได้จัดลำดับไว้โดยให้ญาติสนิทที่สุดมีสิทธิได้รับมรดกก่อนญาติที่ห่างออกไป ซึ่งกฎหมายได้กำหนดลำดับญาติที่มีสิทธิได้รับมรดกก่อนหลังไว้ดังนี้

ลำดับที่ 1 **ผู้สืบสันดาน** ได้แก่บุตรชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ยังรวมถึงบุตรบุญธรรมและบุตรนอกกฎหมาย

ลำดับที่ 2 **บิดามารดา** ต้องเป็นบิดามารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้ามรดกเท่านั้น มีข้อสังเกตว่า ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่มีสิทธิรับมรดกของผู้ตายที่เป็นบุตรบุญธรรม

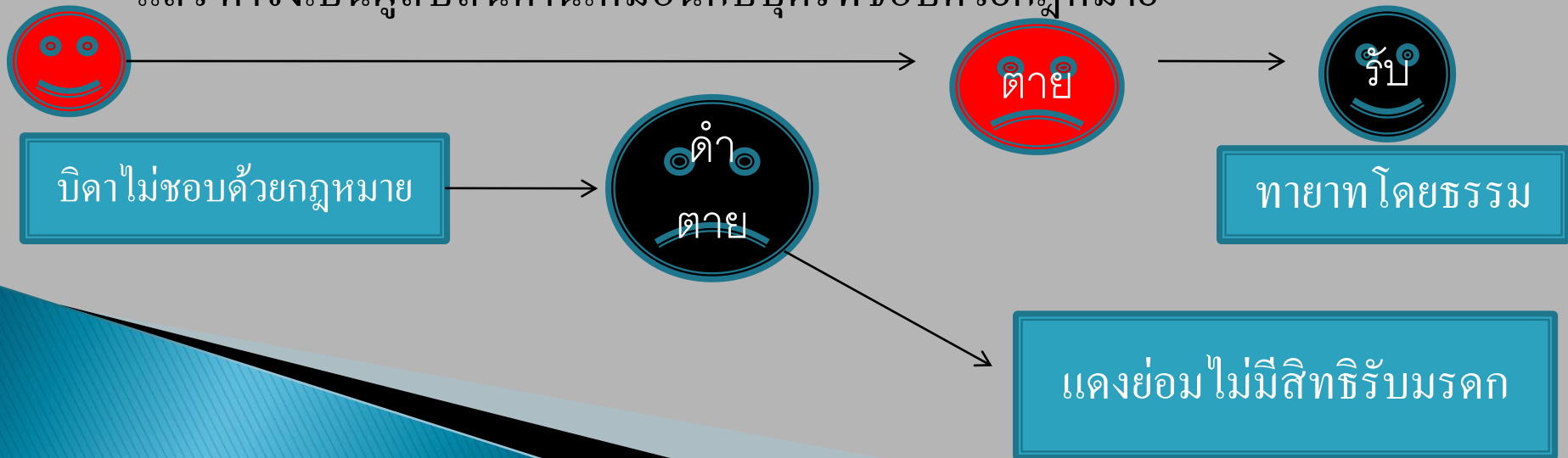
ตัวอย่าง เช่น

กฎหมายลักษณะมรดก

4.ผู้มีสิทธิได้รับมรดก

แดงเป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของดำโดยแดงได้รับรองว่าดำเป็นบุตรของตนโดยพฤตินัยแล้ว หากต่อมาดำถึงแก่ความตาย แดงย่อมไม่มีสิทธิรับมรดกดำในฐานะทายาทโดยธรรม เพราะแดงยังคงเป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของดำอยู่ การรับรองดำว่าเป็นบุตรของแดงโดยพฤตินัยไม่ได้ทำให้แดง กลายเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด แต่หากแดงถึงแก่ความตาย ด้าย่อมมีสิทธิได้รับมรดกของแดงในฐานะทายาทโดยธรรม เพราะดำเป็นบุตรนอกกฎหมายที่แดงได้รับรองแล้ว ดำจึงเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

ลำดับที่ 3 **พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน** **พี่น้องร่วมบิดามารดา**เดียวกันกับ
เจ้ามรดกที่มีสิทธิได้รับมรดกนั้นให้ถือตามความเป็นจริง ไม่ได้ถือตามกฎหมาย

ลำดับที่ 4 **พี่น้องร่วมแต่บิดาหรือร่วมแต่มารดา** **พี่น้องร่วมแต่บิดาหรือร่วม**
แต่มารดาเดียวกันกับเจ้ามรดกที่มีสิทธิได้รับมรดกนั้นให้ถือตามความเป็นจริง
เช่นเดียวกับทายาทลำดับที่ 3

ลำดับที่ 5 **ปู่ย่า ตา ยาย** ซึ่งปู่ ย่า ตา ยาย ที่จะมีสิทธิรับมรดกจะต้องเป็นปู่ ย่า
ตา ยาย ที่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของมรดกเท่านั้น

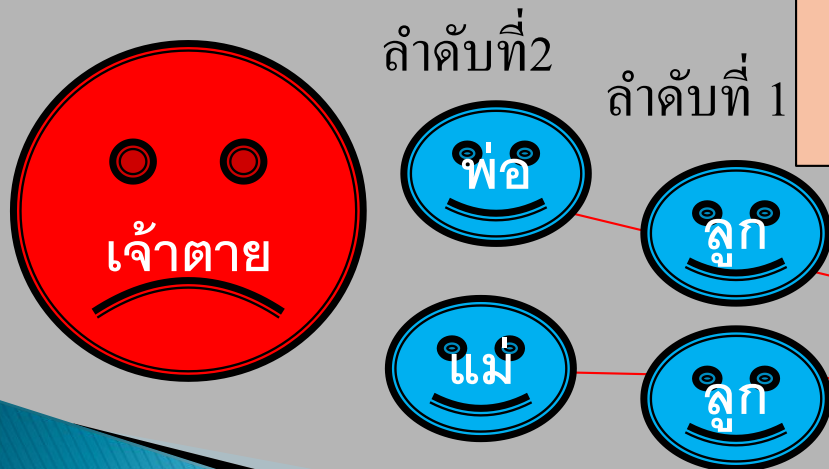
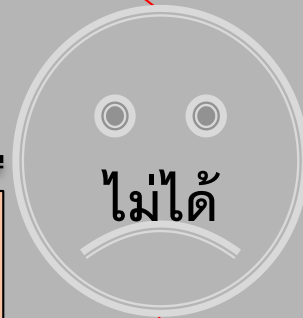
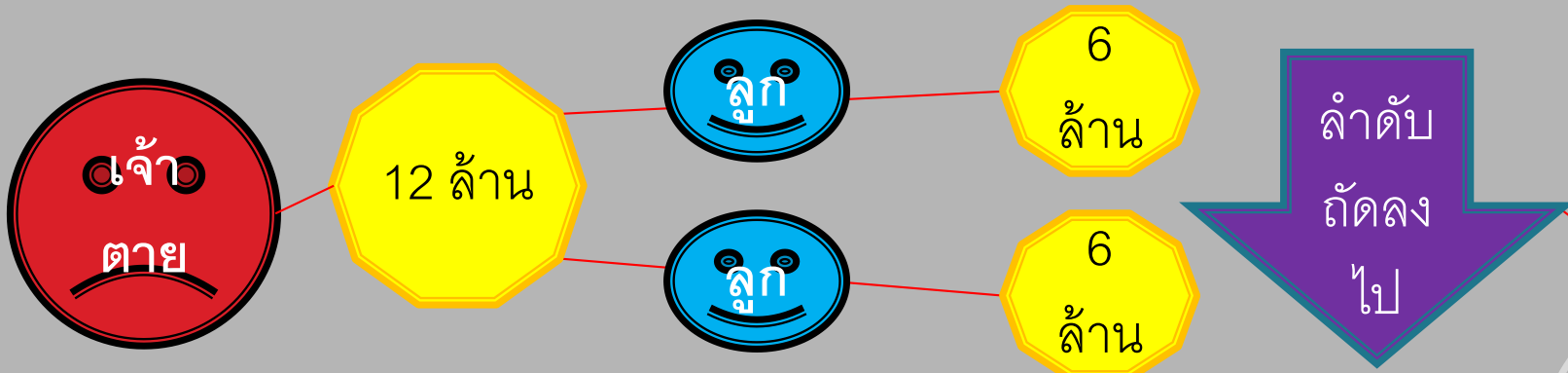
ในการพิจารณาว่าทายาทโดยธรรมประเภท ญาติจะได้รับมรดกเพียงใดนั้น ย่อมเป็นไปตามหลัก ญาติสนิทตัดญาติห่าง กล่าวคือ หากญาติลำดับก่อนยังมีชีวิตอยู่ ญาติลำดับก่อนย่อมมีสิทธิได้รับมรดก ทำให้ญาติลำดับหลังไม่มีสิทธิได้รับมรดกเลย อย่างไรก็ตาม หลักญาติสนิทตัดญาติห่าง มีข้อยกเว้นว่า ในกรณีที่ทายาทลำดับที่ 1 และลำดับที่ 2 ยังมีชีวิตอยู่ทั้งคู่ทายาททั้งสองลำดับมีสิทธิได้รับมรดกในสัดส่วนที่เท่ากัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งทายาทลำดับที่ 1 ไม่ตัดทายาทลำดับที่ 2 ทั้งนี้ หากทายาทโดยธรรมในลำดับเดียวกันมีหลายคน ทายาทเหล่านั้นก็จะได้รับมรดกในสัดส่วนที่เท่ากัน

ตัวอย่าง เช่น

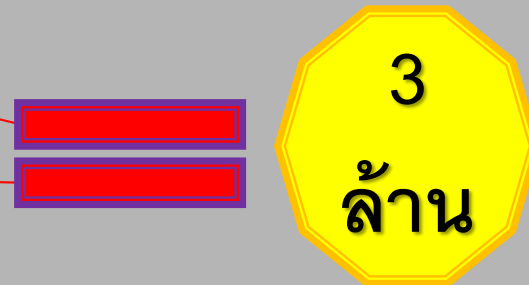

กฎหมายลักษณะมรดก

4.ผู้มีสิทธิได้รับ
มรดก

แต่หากกรณีเปลี่ยนไป คือ บิดา มารดาของเจ้ามรดกยังมีชีวิตอยู่ในขณะที่เจ้ามรดกตาย ดังนั้น ทั้ง 4 คน

หากกรณีเปลี่ยนไป คือ เจ้ามรดกไม่มีบุตร และบิดามารดาก็ตายไปแล้ว ขณะที่เจ้ามรดกตาย เจ้ามรดกมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน 3 คนรับ 4 ล้าน

กฎหมายลักษณะมรดก

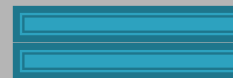
4.ผู้มีสิทธิได้รับ มรดก

4.1.2 ทายาทโดยธรรมประเภทคู่สมรส

คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้ามรดกเป็นทายาทโดยธรรมที่มีสิทธิรับมรดกเสมอ แต่คู่สมรสจะได้รับมรดกอย่างน้อยเท่าใดนั้นต้องพิจารณาว่าต้องรับมรดกร่วมกับทายาทโดยธรรมในประเภทญาติในลำดับใด กล่าวคือ ถ้าเจ้ามรดกมีทายาทโดยธรรมประเภทญาติในลำดับต้นๆ คู่สมรสก็จะได้รับส่วนแบ่งมรดกมากขึ้น เช่น ถ้าผู้มีสิทธิได้รับมรดกของผู้ตายเป็นทายาทโดยธรรมประเภทญาติในลำดับที่ 1 คือ บุตร คู่สมรสที่มีชีวิตอยู่มีสิทธิได้รับมรดกเสมือนหนึ่งว่าเป็นทายาทชั้นบุตร กล่าวคือ คู่สมรสมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งเท่ากับบุตร

ลำดับที่ 1

หรือในกรณีที่ผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ตายเป็นทายาทโดยธรรมประเภทญาติในลำดับที่ 2 หรือลำดับที่ 3 คือ บิดามารดา หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันคู่สมรสที่มีชีวิตอยู่ผู้มีสิทธิได้รับมรดกทั้งหนึ่งของมรดกทั้งหมด หรือในกรณีที่ผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ตายเป็นทายาทโดยธรรมประเภทญาติในลำดับที่ 4 หรือลำดับที่ 5 หรือลำดับที่ 6 คือ พี่น้องร่วมแต่บิดาหรือร่วมแต่มารดา หรือปู่ ย่า ตา ยาย หรือลูก ป้า น้า อา คู่สมรสที่มีชีวิตอยู่ผู้มีสิทธิได้รับมรดกสองในสามส่วนของมรดกทั้งหมด หรือในกรณีที่เจ้ามรดกไม่มีทายาทโดยธรรมประเภทญาติที่มีสิทธิรับมรดกเลย คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ผู้มีสิทธิได้รับมรดกทั้งหมด

4.2 ผู้รับพินัยกรรม

ผู้รับพินัยกรรม หมายถึง บุคคลซึ่งผู้ตายทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินอันเป็นทรัพย์มรดกให้ผู้รับพินัยกรรมนั้นอาจเป็นญาติพี่น้องของผู้ตายหรือบุคคลภายนอกก็ได้ และอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ เช่น ดำทำพินัยกรรมยกทรัพย์ทั้งหมดของตนให้แก่แดงเพื่อนของตน ต่อมาดำถึงแก่ความตายแดงจึงได้รับมรดกทั้งหมดของดำในฐานะผู้รับพินัยกรรม

เมื่อพระภิกษุมรณภาพ ทรัพย์สินของพระภิกษุที่ได้มาระหว่างเวลาที่บวชอยู่ ให้ตกเป็นสมบัติของวัดที่เป็นภูมิลำเนาของพระภิกษุนั้น เว้นแต่พระภิกษุจะได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ผู้อื่น ส่วนทรัพย์สินที่ได้มาก่อนบวชเป็นพระภิกษุ ไม่ตกเป็นสมบัติของวัดแต่ให้เป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของพระภิกษุนั้น ตกทอดแก่ทายาทของพระภิกษุนั้น

ตัวอย่าง ก่อนบวชเป็นพระภิกษุ “แดง” มีที่ดินแปลงหนึ่งจำนวน 10 ไร่ และมีเงินฝากในธนาคาร 1 ล้านบาท เมื่อ “แดง” บวชเป็นพระภิกษุแล้ว พระภิกษุ “แดง” ได้ซื้อที่ดินอีกแปลงหนึ่งจำนวน 20 ไร่ และได้รับปัจจัยจากญาติโยมเป็นเงินจำนวน 2 ล้านบาท หากต่อมาพระภิกษุ “แดง” ถึงแก่กรรมภาพโดยไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้ ดังนี้ ที่ดินแปลงที่มีเนื้อที่ 10 ไร่ และเงินฝากในธนาคารจำนวน 10 ล้านบาท ย่อมเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมของพระภิกษุ “แดง” เพราะเป็นทรัพย์สินที่พระภิกษุ “แดง” มีอยู่ก่อนบวช ส่วนที่ดินแปลงที่มีเนื้อที่ 20 ไร่ และเงินปัจจัยจำนวน 20 ล้านบาท ย่อมตกเป็นสมบัติของวัดที่พระภิกษุ “แดง” มีภูมิลำเนา เพราะเป็นทรัพย์สินที่พระภิกษุ “แดง” ได้มาในระหว่างที่บวชเป็นพระภิกษุอยู่

การเสียสิทธิในการรับมรดกเป็นกรณีที่ทายาทโดยธรรมหรือรับพินัยกรรมไม่มีสิทธิได้รับมรดกอีกต่อไปเมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง 3 ประการดังต่อไปนี้

6.1 การถูกจัดไม่ได้รับมรดก

ทายาทโดยธรรมหรือผู้รับพินัยกรรมถูกกำจัดไม่ได้รับมรดกเมื่อ ได้ยกย้ายหรือปิดบังทรัพย์มรดก หรือ ได้รับกระทำการอันไม่สมควรที่จะรับมรดกของผู้ตาย เช่น มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทายาทฆ่าหรือพยายามฆ่าเจ้ามรดก

6.2 การถูกตัดไม่ได้รับมรดก

การถูกตัดไม่ได้รับมรดกเป็นกรณีที่เจ้าของมรดกแสดงเจตนาไม่ให้ทายาทโดยชอบธรรมคนใดคนหนึ่งมีสิทธิ ได้รับมรดกโดยการทำให้เป็นพินัยกรรมหรือทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น คำเจ้ามรดกทำพินัยกรรมโดยระบุว่าแดงซึ่งเป็นบุตรที่ประพฤติดันสุรุษสุรายไม่มีสิทธิได้รับมรดก

6.3 การสละมรดก

การสละมรดกเป็นกรณีที่ทายาทโดยธรรมหรือผู้รับพินัยกรรมแสดงเจตนาอย่างชัดแจ้งเป็นหนังสือมอบไว้ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นหนังสือประนีประนอมยอมความ โดยระบุว่าตนไม่ประสงค์จะรับมรดกทั้งหมดของผู้ตาย ดังนั้น การสละมรดกจะสละเพียงบางส่วนไม่ได้ และการสละมรดกต้องกระทำภายหลังเจ้ามรดกตายแล้วเท่านั้น เช่น เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย **ที่** ทายาทของได้หนังสือมอบไว้ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยระบุว่าตนจะไม่รับมรดกของเลยเนื่องจากตนเป็นมหาเศรษฐีอยู่แล้ว การกระทำของ **ที่** เรียกว่า “การสละมรดก” มีผลให้ **ที่** ไม่มีสิทธิได้รับมรดกของ

7.1 ความหมายของพินัยกรรม

พินัยกรรม หมายถึง นิติกรรมซึ่งบุคคลได้แสดงเจตนาฝ่ายเดียวกำหนดการเพื่อตายในเรื่องทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ตลอดจนความรับผิดชอบของตนเมื่อตนได้ตายไปแล้ว โดยพินัยกรรมต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และพินัยกรรมจะมีผลเมื่อผู้ทำพินัยกรรมตาย

เช่น ตาล ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินทั้งหมดของตนให้แก่ ที่ บิดาของตน และยกศพของตนให้กับโรงพยาบาลศิริราชเพื่อประโยชน์ในการศึกษา พินัยกรรมที่ ตาล ทำขึ้นจะมีผลเมื่อ ตาล ตาย กรณีที่เจ้าที่มรดกทำพินัยกรรมไว้หลายฉบับและมีความขัดแย้งกัน ให้ถือตามพินัยกรรมฉบับหลังสุด

7.2 ผู้ทำพินัยกรรม

- (1.) ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องมีอายุอย่างน้อย 15 ปีบริบูรณ์ หากพินัยกรรมกระทำโดยบุคคลที่มีอายุยังไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ พินัยกรรมนั้นจะเป็นโมฆะ
- (2.) คนไร้ความสามารถจะทำพินัยกรรมไม่ได้ พินัยกรรมที่สร้างขึ้นโดยคนไร้ความสามารถย่อมตกเป็นโมฆะ
- (3.) พินัยกรรมที่สร้างขึ้นโดยคนวิกลจริตจะตกเป็นโมฆะก็ต่อเมื่อพิสูจน์ได้ว่าผู้นั้นทำพินัยกรรมในขณะที่จิตวิกล หากผู้นั้นทำพินัยกรรมในขณะที่ไม่ได้จิตวิกล พินัยกรรม นั้นมีผลสมบูรณ์

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า “คนเสมือนไร้ความสามารถ” สามารถทำพินัยกรรมได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิทักษ์ พินัยกรรมที่คนเสมือนไร้ความสามารถทำย่อมมีผลสมบูรณ์

7.3 บุคคลที่ไม่สามารถเป็นผู้รับพินัยกรรมได้

บุคคลที่ไม่สามารถเป็นผู้รับพินัยกรรมได้มี 4 ประเภท คือ

- (1) ผู้เขียนพินัยกรรมและคู่สมรสของผู้เขียนพินัยกรรม
- (2) พยานในพินัยกรรมและคู่สมรสของพยานในพินัยกรรม
- (3) พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้จัดแจ้งข้อความแห่งพินัยกรรมแบบทำด้วยวาจาและคู่สมรสของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นและ
- (4) ในกรณีที่ผู้เยาว์ทำพินัยกรรม ผู้ปกครองของผู้เยาว์ รวมไปถึงคู่สมรส บุพการี หรือผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องของผู้ปกครองจะเป็นผู้รับพินัยกรรมไม่ได้ เว้นแต่ผู้ปกครองได้ทำแถลงการณ์ปกครองแล้ว

7.4 บุคคลที่ไม่สามารถเป็นพยานในการทำพินัยกรรมได้

บุคคลที่ไม่สามารถเป็นพยานในการทำพินัยกรรมได้มี 3 ประเภท คือ

- (1) บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- (2) คนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ และ
- (3) บุคคลที่หูหนวก หรือเป็นใบ้ หรือตาบอดทั้งสองข้าง

7.5 แบบของพินัยกรรม

พินัยกรรมต้องทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนด หากมิได้ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ พินัยกรรมนั้นย่อมตกเป็นโมฆะ โดยกฎหมายกำหนดแบบของพินัยกรรมไว้ 5 แบบ ดังนี้

7.5.1 พินัยกรรมแบบธรรมดา

พินัยกรรมแบบธรรมดามีหลักเกณฑ์ 3 ประการ คือ

- (1) ต้องทำเป็นหนังสือซึ่งจะเขียนหรือพิมพ์ก็ได้ หรือให้คนอื่นเขียนหรือพิมพ์แทนก็ได้
- (2) ต้องลงวัน เดือน ปี ในขณะที่ทำพินัยกรรม
- (3) ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนและพยานนั้นลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

7.5.2 พินัยกรรมแบบเขียนเองทั้งฉบับ

พินัยกรรมแบบเขียนเองทั้งฉบับมีหลักเกณฑ์ 3 ประการ คือ

- (1) ต้องทำเป็นหนังสือ โดยผู้ทำพินัยกรรมต้องเขียนข้อความในพินัยกรรมทั้งฉบับด้วยลายมือของตนเอง จะใช้เครื่องพิมพ์ไม่ได้
- (2) ลงวันที่ เดือน ปี ในขณะที่ทำพินัยกรรม
- (3) ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อไว้โดยพินัยกรรมโดยไม่จำเป็นต้องมีพยาน

7.5.3 พินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง

พินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองมีหลักเกณฑ์ 4 ประการ

- (1) ผู้ทำพินัยกรรมต้องไปแจ้งข้อความที่ตนประสงค์จะให้เสียไว้ในพินัยกรรมของตนแก่นายอำเภอหรือผู้ว่าการเขตต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน
- (2) นายอำเภอหรือผู้ว่าการเขตต้องจดข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งให้ทราบและอ่านข้อความนั้นให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานฟัง
- (3) ผู้ทำพินัยกรรมและพยานลงลายมือชื่อในพินัยกรรม
- (4) นายอำเภอหรือผู้ว่าการเขตลงลายมือชื่อและลง วัน เดือน ปี พร้อมกับจดลงในพินัยกรรม ว่าพินัยกรรมถูกต้องและประทับตราตำแหน่ง

7.5.4พินัยกรรมแบบเอกสารลับ

พินัยกรรมแบบเอกสารลับมีหลักเกณฑ์ 4 ประการ คือ

- (1) ผู้ทำพินัยกรรมต้องลงลายมือชื่อในพินัยกรรม
- (2) ผู้ทำพินัยกรรมต้องปิดผนึกพินัยกรรมนั้นและลงลายมือชื่อบนรอยปิดผนึกนั้น
- (3) ผู้ทำพินัยกรรมต้องนำพินัยกรรมที่ปิดผนึกนั้นไปแสดงต่อนายอำเภอหรือผู้อำนาจการเขต และพยานอย่างน้อย 2 คน และให้ถ้อยคำต่อบุคคลทั้งหมดว่าเป็นพินัยกรรมของตนเอง
- (4) นายอำเภอหรือพนักงานเขตจดถ้อยคำของผู้ทำพินัยกรรมและลงวัน เดือน ปี ที่ทำพินัยกรรมไว้บนซองและประทับตรา ให้นายอำเภอพยานลงลายมือชื่อบนซอง

7.5.5 พินัยกรรมแบบทำด้วยวาจา

พินัยกรรมแบบทำด้วยวาจามีหลักเกณฑ์ 4 ประการ

- (1) ต้องมีพฤติการณ์พิเศษซึ่งผู้ทำพินัยกรรมไม่สามารถจะทำพินัยกรรมไม่สามารถจะพิมพ์ตามแบบอื่นได้ เช่น ผู้ทำพินัยกรรมอยู่ในอันตรายใกล้ตาย หรืออยู่ในสงคราม
- (2) ผู้ทำพินัยกรรมต้องแสดงเจตนาทำพินัยกรรมต่อพยานอย่างน้อย 2 คน
- (3) พยานทั้งสองคนต้องไปแสดงตนต่อนายอำเภอหรือผู้อำนาจการเขตโดยไม่ชักช้าและแจ้งข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมได้สั่งไว้ด้วยวาจา แจ้ง วัน เดือน ปี สถานที่ที่ทำพินัยกรรมและพฤติการณ์พิเศษนั้นต่อนายอำเภอหรือผู้อำนาจการเขตด้วย
- (4) นายอำเภอหรือผู้อำนาจการเขตต้องจดข้อความที่พยานนำมาแจ้ง และพยาน 2 คนนั้นต้องลงลายมือชื่อไว้

เมื่อบุคคลใดถึงแก่ความตายโดยไม่มีทายาทโดยธรรมหรือผู้รับพินัยกรรม
มรดกของบุคคลนั้นตกแก่แผ่นดิน

ไม่มีทายาท

ตกเป็นขอแผ่นดิน

จบการนำเสนอ

Thank you